

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 011-9173/2025
21. август 2025. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 21.08.2025

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	011-1588	25	

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), подноси Народној скупштини Предлог закона о потврђивању Споразума између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније, с предлогом да се узме у претрес.

За представника Владе у Народној скупштини одређена је Адријана Месаровић, потпредседник Владе и министар привреде, а за поверенике одређени су Марко Зелић, вршилац дужности помоћника министра привреде и Миља Вуковић, руководилац Групе у Министарству привреде.

ПРЕДСЕДНИК

проф. др Ђуро Мацут

4100925.068/22

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, С ЈЕДНЕ
СТРАНЕ, И ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, С ДРУГЕ СТРАНЕ, О УЧЕШЋУ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ У ПРОГРАМУ ЈЕДИНСТВЕНОГ ТРЖИШТА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније, сачињен у Београду и Бриселу, 12. септембра 2023. године у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

AGREEMENT

between the Republic of Serbia, of the one part, and, the European Union, of the other part, on the participation of the Republic of Serbia in the Union programme Single Market Programme

The Government of the Republic of Serbia (hereinafter referred to as ‘Serbia’), as the representative of the Republic of Serbia,

of the one part,

and

the European Commission (hereinafter referred to as ‘the Commission’), on behalf of the European Union,

of the other part,

hereinafter referred to as ‘the Parties’

WHEREAS the Framework Agreement between the European Community and the Republic of Serbia on the General Principles for the participation of Serbia in Community Programmes¹ stipulates that the specific terms and conditions regarding the participation of Serbia in each particular programme, in particular the financial contribution payable, are to be determined by agreement between the Commission, and the competent authorities of Serbia;

WHEREAS the Union programme Single Market Programme was established by Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council² (hereinafter referred to as “the Single Market Programme”);

¹ OJ L 192, 22.7.2005, p. 29.

² Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council of 28 April 2021 establishing a programme for the internal market, competitiveness of enterprises, including small and medium-sized enterprises, the area of plants, animals, food and feed, and European statistics (Single Market Programme) and repealing Regulations (EU) No 99/2013, (EU) No 1287/2013, (EU) No 254/2014 and (EU) No 652/2014, OJ L 153, 03.05.2021, p. 1.

WHEREAS the specific terms and conditions of the association should be determined by an international agreement between the Union and the Associated Country;

RECOGNISING the general principles as set out in Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council;

WHEREAS, according to Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council, acceding countries, candidate countries and potential candidates and European Neighbourhood Policy countries may participate in accordance with the general principles and general terms and conditions for the participation of those countries in Union programmes established in the respective framework agreements and Association Council decisions, or in similar agreements, and in accordance with the specific conditions laid down in agreements between the Union and those countries;

ACKNOWLEDGING the objectives of the Single Market Programme to improve the functioning of the internal market, and especially to protect and empower citizens, consumers and businesses, in particular SMEs, by enforcing Union law, facilitating market access, setting standards and promoting human, animal and plant health and animal welfare, whilst respecting the principles of sustainable development and ensuring a high level of consumer protection, as well as to develop, produce and disseminate high-quality, comparable, timely and reliable European statistics which underpin the design, monitoring and evaluation of all Union policies and help citizens, policymakers, authorities, businesses, academia and the media to make informed decisions and to actively participate in the democratic process;

RECOGNISING the common desire of the Parties to further develop, strengthen, stimulate and extend their relations and cooperation,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Scope of the association

Serbia shall participate as associated country in and contribute to the specific objective corresponding to sub-paragraph 2(b), strengthening the competitiveness and sustainability of SMEs, and achieving additionality at Union level, of the Single Market Programme referred to in Article 3 of Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council³ in its most up to date version.

³ Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council of 28 April 2021 establishing a programme for the internal market, competitiveness of enterprises, including small and medium-sized enterprises, the area of plants, animals, food and feed, and European statistics (Single Market Programme) and repealing Regulations (EU) No 99/2013, (EU) No 1287/2013, (EU) No 254/2014 and (EU) No 652/2014, OJ L 153, 03.05.2021, p. 1.

Article 2

Terms and conditions of participation in the Single Market Programme

1. Serbia shall participate in the Single Market Programme in accordance with the conditions laid down in the Framework Agreement between the European Community and the Republic of Serbia on the General Principles for the participation of Serbia in Community Programmes, and under the terms and conditions set forth in this Agreement, in the legal act referred to in Article 1 of this Agreement, as well as in any other rules pertaining to the implementation of the Single Market Programme, in their most up to date versions.
2. Unless otherwise provided for in the terms and conditions referred to in paragraph 1 of this Article, legal entities established in Serbia may participate in actions of the Single Market Programme under conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the Union, including respect for EU restrictive measures⁴.
3. Representatives of Serbia shall have the right to participate as observers in the committees referred to in Article 21.1 of the Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council, without voting rights and for points which concern Serbia. The committee shall meet without the presence of representatives of Serbia at the time of voting. Serbia will be informed of the result.
4. Travel costs and subsistence expenses incurred by representatives and experts of Serbia for the purposes of taking part as observers in the work of the committees referred to in Article 21.1 of the Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council, or in other meetings related to the implementation of the Single Market Programme, shall be reimbursed by the European Union on the same basis as and in accordance with the procedures in force for representatives of the Member States of the European Union.
5. Serbia shall take all necessary measures, as appropriate, to ensure that goods and services, purchased in Serbia or imported into Serbia, which are partially or entirely financed pursuant to the grant agreements and/or contracts concluded for the realization of the activities in accordance with this Agreement, are exempted from customs duties, import duties and other fiscal charges, including the VAT, that are applicable in Serbia.

Article 3

Financial contribution

1. Participation of Serbia or Serbian legal entities in the Single Market Programme shall be subject to Serbia contributing financially to the Programme and the related management,

⁴ The EU restrictive measures are restrictive measures adopted pursuant to the Treaty on the European Union or the Treaty on the Functioning of the European Union.

execution, and operation costs under the general budget of the Union (hereinafter referred to as the 'Union budget').

2. The financial contribution shall take the form of the sum of:
 - a. an operational contribution; and
 - b. a participation fee.
3. The financial contribution shall take the form of an annual payment made in one instalment and shall be due at the latest in May.
4. The operational contribution shall cover operational and support expenditure of the Programme and be additional both in commitment and payment appropriations to the amounts entered in the Union budget definitively adopted for the Single Market Programme.
5. The initial operational contribution shall be based on a contribution key defined as the ratio of the Gross Domestic Product (GDP) of Serbia at market prices to the GDP of the Union at market prices. The GDPs at market prices to be applied shall be determined by the dedicated Commission services based on the most recent statistical data available for budget calculations in the year prior to the year in which the annual payment is due. Adjustments to this contribution key are laid down in Annex I.
6. The initial operational contribution shall be calculated applying the contribution key, as adjusted, to the initial commitment appropriations entered in the Union budget definitively adopted for the applicable year for financing the Single Market Programme.
7. The participation fee shall be 4% of the annual initial operational contribution as calculated in accordance with paragraphs 5 and 6 and shall be phased in as set out in Annex I. The participation fee shall not be subject to retrospective adjustments or corrections.
8. The Union shall provide Serbia with information in relation to its financial participation as included in the budgetary, accounting, performance and evaluation related information provided to the Union budgetary and discharge authorities concerning the Single Market Programme. That information shall be provided having due regard to the European Union's and Serbia's confidentiality and data protection rules and shall be without prejudice to the information which Serbia is entitled to receive under Annex II.
9. All contributions of Serbia or payments from the Union, and the calculation of amounts due or to be received shall be made in euro.

Article 4
Monitoring, Evaluation and Reporting

1. Without prejudice to the responsibilities of the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the Court of Auditors of the European Union in relation to monitoring and evaluation of the Single Market Programme, the participation of Serbia in that Programme shall be continuously monitored on a partnership basis involving the Commission and Serbia.
2. The rules concerning sound financial management, including the financial control, recovery and other antifraud measures in relation to Union funding under this Agreement are laid down in Annex II.

Article 5
Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
2. This Agreement shall apply from 1 January 2021. It shall remain in force for as long as is necessary for all the projects and actions, activities or parts thereof financed from the Single Market Programme, all the actions necessary to protect the financial interests of the European Union and all the financial obligations stemming from the implementation of this Agreement between the Parties to be completed.
3. The European Union and Serbia may apply this Agreement provisionally in accordance with their respective internal procedures and legislation. The provisional application shall begin on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
4. Should Serbia notify the Commission acting on behalf of the Union that it will not complete its internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement, this Agreement shall cease to apply provisionally on the date of receipt of this notification by the Commission, which shall constitute the cessation date for the purposes of this Agreement.
5. The application of this Agreement may be suspended by the European Union in case of non-payment of the financial or operational contribution due by Serbia in accordance with point II of paragraph 3 of Annex I.

In case of non-payment which may significantly jeopardize the implementation and management of the Single Market Programme, the Commission shall send a formal letter of reminder. Where no payment is made within 20 working days after the formal letter of reminder, suspension of the application of this Agreement shall be notified by the Commission to Serbia by a formal letter of notification which shall take effect 15 days

following the receipt of this notification by Serbia.

In case the application of this Agreement is suspended, legal entities established in Serbia shall not be eligible to participate in award procedures not yet completed when the suspension takes effect. An award procedure shall be considered completed when legal commitments have been entered into as a result of that procedure.

The suspension does not affect the legal commitments entered into with the legal entities established in Serbia before the suspension took effect. This Agreement shall continue to apply to such legal commitments.

The European Union shall immediately notify Serbia once the entire amount of the financial or operational contribution due has been received by it. The suspension shall be lifted with an immediate effect upon this notification.

As of the date when the suspension is lifted, legal entities of Serbia shall be again eligible in award procedures launched after this date and in award procedures launched before this date, for which the deadlines for submission of applications has not expired.

6. Either Party may terminate this Agreement at any time by a written notification informing of the intent to terminate it.

The termination shall take effect three calendar months after the date on which the written notification reaches its addressee. The date on which the termination takes effect shall constitute the termination date for the purposes of this Agreement.

7. Where this Agreement ceases to apply provisionally in accordance with paragraph (4) or is terminated in accordance with paragraph (6), the Parties agree that:
 - a. projects or actions, activities or parts thereof in respect of which legal commitments have been entered into during the provisional application and/or after the entry into force of this Agreement, and before this Agreement ceases to apply or is terminated shall continue until their completions under the conditions laid down in this Agreement;
 - b. the annual financial contribution of the year N during which this Agreement ceases to apply provisionally or is terminated shall be paid in accordance with Article 3.

The Parties shall settle by common consent any other consequences of termination or cessation of provisional application of this Agreement.

8. This Agreement may only be amended in writing by common consent of the Parties. The entry into force of the amendments will follow the same procedure as that applicable for the entry into force of this Agreement.
9. The Annexes to this Agreement shall form an integral part of this Agreement.

10. English shall be used for the procedures related to requests, contracts, and reports, as well as for other administrative aspects of the Single Market Programme.

This Agreement shall be drawn up in duplicate in English.

Done at Belgrade and Brussels, this 12th day of September in the year 2023.

*For the Government of the Republic of Serbia,
as the representative of the Republic of Serbia,*

Sinjša MALI
*Deputy Prime Minister and Minister of
Finance*

*For the Commission, on behalf of the
European Union,*

Kerstin JORNA
*Director-General
Directorate-General for Internal Market,
Industry, Entrepreneurship and SMEs*

*ANNEX I: Rules governing the financial contribution of Serbia to the Single Market Programme
(2021-2027)*

ANNEX II: Sound Financial Management

Annex I

Rules governing the financial contribution of the Republic of Serbia to the Single Market Programme (2021-2027)

I. Calculation of Serbia's financial contribution

1. The financial contribution of Serbia to the Single Market Programme shall be established on a yearly basis in proportion to, and in addition to, the amount available each year in the Union budget for commitment appropriations needed for the management, execution, and operation of the Single Market Programme.
2. The participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement shall be phased in as follows:
 - 2021: 0,5%;
 - 2022: 1%;
 - 2023: 1,5%;
 - 2024: 2%;
 - 2025: 2,5%;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%.
3. In accordance with Article 3(5) of this Agreement, the initial operational contribution to be paid by Serbia for its participation in the Single Market Programme will be calculated for the respective financial years by applying an adjustment to the contribution key.

The adjustment to the contribution key shall be:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

The coefficient used for the above calculation to adjust the contribution key shall be 0.01 for 2021 and 0.50 for 2022-2027.

II. Payment of Serbia's financial contribution

1. The Commission shall communicate to Serbia, as soon as possible and at the latest when issuing the first call for funds of the financial year, the following information:
 - a. the amounts in commitment appropriations in the Union budget definitively adopted for the year in question for the budget lines covering participation of Serbia, in Single Market Programme;
 - b. the amount of the participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement;

On the basis of its Draft Budget, the Commission shall provide an estimate of information for the following year under points (a) and (b) as soon as possible, and, at the latest, by 1 September of the financial year.

2. The Commission shall issue, at the latest in April of each financial year, a call for funds to Serbia corresponding to its contribution under this Agreement.

Each call for funds shall provide for the payment of Serbia's contribution not later than 30 days after the call for funds is issued.

For the first three years of implementation of this Agreement, the Commission shall issue a single call for funds, within 60 days following the date on which this Agreement starts producing legal effects.

3. Serbia shall pay its financial contribution under this Agreement in accordance with point II of this Annex. In the absence of payment by Serbia by the due date, the Commission shall send a formal letter of reminder.

Any delay in the payment of the financial contribution shall give rise to the payment of default interest by Serbia on the outstanding amount from the due date.

The interest rate for amounts receivable not paid on the due date shall be the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, as published in the C series of *the Official Journal of the European Union*, in force on the first calendar day of the month in which the due date falls, increased by three and a half percentage points.

Annex II
Sound Financial Management
Protection of financial interests and recover

Article 1
Reviews and audits

1. The European Union shall have the right to conduct, in accordance with the applicable acts of one or more Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts, technical, scientific, financial, or other types of reviews and audits on the premises of any natural person residing in or any legal entity established in Serbia and receiving European Union funding, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such review and audits may be carried out by the agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, or by other persons mandated by the European Commission.
2. The agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, and the other persons mandated by the European Commission, shall have appropriate access to sites, works and documents (both in electronic and paper versions) and to all the information required in order to carry out such audits, including the right of obtaining a physical/electronic copy of, and extracts from, any document or the contents of any data medium held by the audited natural or legal person , or by the audited third party.
3. Serbia shall not prevent or raise any particular obstacle to the right of entrance in Serbia and to the access to the premises of the agents and other persons referred to in paragraph 2 on the grounds of the exercise of their duties referred to in this Article.

4. The reviews and audits may be carried out, also after the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 5(5), the cessation of provisional application or its termination, on the terms laid down in the applicable acts of one or more European Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts in relation to any legal commitment implementing the European Union budget entered into by the European Union before the date on which the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 5(5), the cessation of provisional application or termination of this Agreement takes effect.

Article 2

Fight against irregularities, fraud, and other criminal offences affecting the financial interests of the Union

1. The European Commission and the European Anti-Fraud Office (OLAF) shall be authorised to carry out administrative investigations, including on-the-spot checks and inspections, on the territory of Serbia. These investigations shall be carried out in accordance with the terms and conditions established by applicable acts of one or more Union institutions.
2. The competent Serbian authorities shall inform the European Commission or OLAF within reasonable time of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity, fraud or other illegal activity affecting the financial interests of the Union.
3. On-the-spot checks and inspections may be carried out on the premises of any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as of any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia.
4. On-the-spot checks and inspections shall be prepared and conducted by the European Commission or OLAF in close collaboration with the competent Serbian authority designated by Serbia government. The designated authority shall be notified a reasonable time in advance of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can

provide assistance. To that end, the officials of the competent Serbian authorities may participate in the on-the-spot checks and inspections.

5. Upon request by the Serbian authorities, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with the European Commission or OLAF.
6. Commission agents and OLAF staff shall have access to all the information and documentation, including computer data, on the operations concerned, which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may, in particular, copy relevant documents.
7. Where the person, entity or another third party resists an on-the-spot check or inspection, the Serbian authorities, acting in accordance with national rules and regulations, shall assist the European Commission or OLAF, to allow them to fulfil their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection. This assistance shall include taking the appropriate precautionary measures under national law, in particular in order to safeguard evidence.
8. The European Commission or OLAF shall inform the Serbian authorities of the result of such checks and inspections. In particular, the European Commission or OLAF shall report as soon as possible to the competent Serbian authority any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to their notice in the course of the on-the-spot check or inspection.
9. Without prejudice to application of the Serbian criminal law, the European Commission may impose administrative measures and penalties on legal or natural persons of Serbia participating in the implementation of a programme or activity in accordance with European Union legislation.

10. For the purposes of proper implementation of this Article, the European Commission or OLAF and the Serbian competent authorities shall regularly exchange information and, at the request of one of the parties to this Agreement, consult each other.
11. In order to facilitate effective cooperation and exchange of information with OLAF, Serbia shall designate a contact point.
12. Information exchanged between the European Commission or OLAF and the Serbian competent authorities shall take place having due regard to the confidentiality requirements. Personal data included in the exchange of information shall be protected in accordance with applicable rules.
13. The Serbian authorities shall cooperate with the European Public Prosecutor's Office to allow it to fulfil its duty to investigate, prosecute and bring to judgment the perpetrators of, and accomplices to, criminal offences affecting the financial interests of the European Union in accordance with the applicable legislation.

Article 3

Recovery and enforcement

1. Decisions adopted by the European Commission imposing a pecuniary obligation on legal or natural persons other than States in relation to any claims stemming from the Single Market Programme shall be enforceable in Serbia. The order for enforcement shall be appended to the decision, without any other formality than a verification of the authenticity of the decision by the national authority designated for this purpose by the government of Serbia. The government of Serbia shall make known its designated national authority to the Commission and the Court of Justice of the European Union. In accordance with Article 4, the European Commission shall be entitled to notify such enforceable decisions directly to persons residing and legal entities established in Serbia. Enforcement shall take place in accordance with the Serbian law and rules of procedure.

2. Judgments and orders of the Court of Justice of the European Union delivered in application of an arbitration clause contained in a contract or agreement in relation to Union programmes, activities, actions, or projects shall be enforceable in Serbia in the same manner as European Commission decisions referred to in paragraph (1).
3. The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to review the legality of the decision of the Commission referred to in paragraph 1 and to suspend its enforcement. However, the Courts of Serbia shall have jurisdiction over complaints that enforcement is being carried out in an irregular manner.

Article 4

Communication and exchange of information

The European Union institutions and bodies involved in the implementation of Single Market Programme, or in controls over that programme, shall be entitled to communicate directly, including through electronic exchange systems, with any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such persons, entities and parties may submit directly to the European Union institutions and bodies all relevant information and documentation which they are required to submit on the basis of the European Union legislation applicable to the Union programme and of the contracts or agreements concluded to implement that programme.

СПОРАЗУМ

између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније

Влада Републике Србије (у даљем тексту: „Србија”), као заступник Републике Србије, као једна страна потписница,

и

Европска комисија (у даљем тексту „Комисија”), у име Европске уније, као друга страна потписница,

у даљем тексту „Стране”

С ОБЗИРОМ НА ТО ДА Оквирни споразум између Европске заједнице и Републике Србије о општим принципима за учешће Србије у програмима Заједнице¹ предвиђа да се посебни услови и одредбе у вези са учешћем Србије у сваком појединачном програму, а посебно финансијски допринос који се плаћа, утврђују споразумом између Комисије и надлежних органа Србије;

С ОБЗИРОМ НА ТО ДА је Програм Европске уније за јединствено тржиште успостављен Уредбом (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета² (у даљем тексту „Програм јединственог тржишта”);

С ОБЗИРОМ НА ТО ДА посебне одредбе и услови придруживања треба да буду утврђени међународним споразумом између Европске уније и придружене земље;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ опште принципе утврђене Уредбом (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета;

С ОБЗИРОМ НА ТО ДА, сходно Уредби (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета, земље приступнице, земље кандидати и потенцијални кандидати и земље Европске суседске политике могу учествовати у складу са општим принципима и општим условима и одредбама за учешће тих земаља у програмима Уније утврђеним у одговарајућим оквирним споразумима и одлукама Савета за придруживање, или у сличним споразумима, и у складу са посебним условима утврђеним у споразумима између Уније и тих земаља;

ПРИЗНАЈУЋИ циљеве Програма јединственог тржишта за побољшање функционисања унутрашњег тржишта, а посебно за заштиту и оснаживање грађана, потрошача и предузећа, посебно малих и средњих предузећа, спровођењем закона Европске уније,

¹ ОЈ Л 192, 22. јул 2005, стр.29

² Уредба (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета од 28. априла 2021. о успостављању програма за унутрашње тржиште, конкурентност предузећа, укључујући мала и средња предузећа, област биљака, животиња, хране и сточне хране, и европске статистике (Програм јединственог тржишта) и стављања ван снаге Уредби (ЕУ) бр. 99/2013, (ЕУ) бр. 1287/2013, (ЕУ) бр. 254/2014 и (ЕУ) бр. 652/2014, ОЈ Л 153, 3. мај 2021, стр. 1.

олакшавањем приступа тржишту, постављањем стандарда и промовисањем здравља и добробити људи, животиња и биљака, уз поштовање принципа одрживог развоја и обезбеђивање високог нивоа заштите потрошача, као и за развој, производњу и дистрибуцију висококвалитетних, упоредивих, правовремених и поузданих европских статистика које су у основи креирања, праћења и евалуације свих политика Европске уније и помоћи грађанима, креаторима политике, властима, предузећима, академским круговима и медијима да доносе информисане одлуке и да активно учествују у демократском процесу;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ заједничку жељу Страна да развијају, јачају, стимулишу и проширују своје односе и сарадњу,

ДОГОВОРИЛЕ СУ СЕ О СЛЕДЕЋЕМ:

Члан 1.

Делокруг удруживања

Србија ће учествовати као придружена држава и допринети специфичном циљу који одговара подставу 2(б), јачање конкурентности и одрживости МСП и стварање додатне вредности на нивоу Европске уније, Програма јединственог тржишта из члана 3. Уредбе (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета³ у његовој најновијој верзији.

Члан 2.

Одредбе и услови учешћа у Програму јединственог тржишта

1. Србија ће учествовати у Програму јединственог тржишта у складу са условима утврђеним Оквирним споразумом између Европске заједнице и Републике Србије о Општим принципима за учешће Србије у програмима Заједнице, и под одређеним условима и одредбама изложеним у наставку овог споразума, у правном акту на који се позива у члану 1. овог споразума, као и у свим другим правилима која се односе на спровођење Програма јединственог тржишта, у њиховим најновијим верзијама.
2. Уколико није другачије одређено одредбама и условима из става 1. овог члана, правни субјекти основани у Србији могу учествовати у активностима Програма јединственог тржишта под условима једнаким онима који се примењују на правне субјекте основане у Европској унији, укључујући поштовање рестриктивних мера ЕУ⁴.
3. Представници Србије имају право да учествују као посматрачи у одборима из члана 21.1 Уредбе (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета, без права гласа и за тачке које се тичу Србије. Комисија се састаје без присуства представника Србије у време гласања. Србија ће бити обавештена о резултату.

³ Уредба (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета од 28. априла 2021. о успостављању програма за унутрашње тржиште, конкурентност предузећа, укључујући мала и средња предузећа, област биља, животиња, хране и сточне хране, и европске статистике (Програм јединственог тржишта) и стављања ван снаге Уредби (ЕУ) бр. 99/2013, (ЕУ) бр. 1287/2013, (ЕУ) бр. 254/2014 и (ЕУ) бр. 652/2014, ОЈ L 153, 3. мај 2021, стр. 1.

⁴ Рестриктивне мере ЕУ су рестриктивне мере донете на основу Уговора о Европској унији или Уговора о функционисању Европске уније.

4. Путне трошкове и дневнице представника и експерата из Србије, ради учешћа у својству посматрача у раду одбора из члана 21.1 Уредбе (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета, или на другим састанцима у вези са спровођењем Програма јединственог тржишта, Европска унија ће надокнадити по истој основи као и у складу са процедурама које су на снази за представнике држава чланица Европске уније.
5. Србија ће по потреби предузети све неопходне мере како би обезбедила да роба и услуге, купљене у Србији или увезене у Србију, које се делимично или у потпуности финансирају у складу са уговорима о гранту и/или уговорима закљученим за реализацију активности у складу са овим уговором, буду ослобођене царина, увозних дажбина и других фискалних дажбина, укључујући ПДВ, који се примењују у Србији.

Члан 3.

Финансијски допринос

1. Учешће Србије или правних субјеката из Србије у Програму јединственог тржишта подлеже услову да Србија финансијски доприноси Програму и повезаним трошковима управљања, извршења и оперативним трошковима у оквиру општег буџета Европске уније (у даљем тексту „буџет Уније”).
2. Финансијски допринос представља збир:
 - а. оперативног доприноса; и
 - б. накнаде за учешће.
3. Финансијски допринос ће бити у облику годишње уплате достављене у једној рати, а рок доспећа биће најкасније у мају.
4. Оперативни допринос покрива оперативне расходе и расходе за подршку Програма и представља додаток апропријацијама како за обавезе тако и за плаћања на износе који су унети у коначно усвојени буџет Уније за Програм јединственог тржишта.
5. Почетни оперативни допринос заснива се на кључу за плаћање доприноса који је дефинисан као однос бруто домаћег производа (БДП) Србије по тржишним ценама наспрам БДП-а Европске уније по тржишним ценама. БДП по тржишним ценама који ће се примењивати одређују посебне службе Комисије на основу најновијих статистичких података доступних за буџетски прорачун у години која претходи години у којој доспева годишња уплата. Прилагођавања овог кључа доприноса су наведена у Прилогу I.
6. Почетни оперативни допринос се израчунава применом кључа за плаћање доприноса, усклађеног према почетним апропријацијама за обавезе унетим у буџет Европске уније коначно усвојен за важећу годину за финансирање Програма јединственог тржишта.

7. Накнада за учешће износиће 4% годишњег почетног оперативног доприноса израчунатог у складу са ст. 5. и 6. и биће постепено уведена као што је наведено у Прилогу I. Накнада за учешће неће бити предмет ретроспективних прилагођавања или корекција.
8. Европска унија ће Србији пружити информације у вези са њеним финансијским учешћем које су укључене у информације о буџету, рачуноводству, учинку и евалуацији које се достављају буџетским органима Европске уније и органима за вршење јавног овлашћења у вези са Програмом јединственог тржишта. Те информације ће бити пружене уз дужно поштовање правила о поверљивости и заштити података Европске уније и Србије и не доводе у питање информације које Србија има право да добије у складу са Прилогом II.
9. Сви доприноси Србије или уплате из Европске уније, као и обрачун износа који доспевају или ће бити примљени, врше се у еврима.

Члан 4.

Праћење, евалуација и извештавање

1. Не доводећи у питање одговорности и дужности Комисије, Европске канцеларије за борбу против превара (ОЛАФ) и Ревизорског суда Европске уније у вези са праћењем и евалуацијом Програма јединственог тржишта, учешће Србије у том Програму биће континуирано праћено на партнерској основи укључујући Комисију и Србију.
2. Правила која се односе на добро финансијско управљање, укључујући финансијску контролу, опоравак и друге мере у борби против превара у вези са финансирањем Европске уније у складу са овим споразумом, утврђена су Прилогом II.

Члан 5.

Завршне одредбе

1. Овај споразум ступа на снагу на дан када Стране обавесте једна другу о завршетку својих интерних процедура неопходних за ту сврху.
2. Овај споразум ће се примењивати од 1. јануара 2021. године. Остаће на снази онолико дуго колико је неопходно за све пројекте и акције, активности или делове истих који се финансирају из Програма јединственог тржишта, све радње неопходне за заштиту финансијских интереса Европске уније и све финансијске обавезе које проистичу из имплементације овог споразума између Страна које треба да буду испуњене.
3. Европска унија и Република Србија могу привремено применити овај споразум у складу са својим интерним процедурама и законодавством. Привремена примена почиње на дан када Стране обавесте једна другу о завршетку својих интерних процедура неопходних за ту сврху.
4. Уколико Србија обавести Комисију која делује у име Европске уније да неће завршити

своје интерне процедуре неопходне за ступање на снагу овог споразума, овај споразум престаје да се привремено примењује на дан када Комисија прими ово обавештење, што ће представљати датум престанка важења овог споразума.

5. Европска унија може суспендовати примену овог споразума у случају неплаћања финансијског или оперативног доприноса који доспева за Републику Србију у складу са тачком II става 3. Прилога I.

У случају неплаћања које може значајно угрозити спровођење и управљање Програмом јединственог тржишта, Комисија ће послати службено писмо опомене. Уколико се уплата не изврши у року од 20 радних дана након званичног писма опомене, Комисија ће обавестити Србију о суспензији примене овог споразума званичним писмом обавештења које ступа на снагу 15 дана од дана пријема овог обавештења од стране Србије.

У случају да се примена овог споразума суспендује, правни субјекти основани у Србији неће имати право да учествују у поступцима доделе који још нису завршени када суспензија ступи на снагу. Поступак доделе сматра се завршеним када су преузете законске обавезе као резултат овог поступка.

Суспензија не утиче на правне обавезе преузете са правним субјектима основаним у Србији пре ступања на снагу суспензије. Овај споразум ће наставити да се примењује на такве правне обавезе.

Европска унија ће без одлагања обавестити Републику Србију када прими цео износ дугованог финансијског или оперативног доприноса. Суспензија ће бити укинута са тренутним дејством након овог обавештења.

Од дана укидања суспензије, правни субјекти Србије ће поново бити квалификовани за поступке доделе који су покренути после овог датума и за поступке доделе који су покренути пре овог датума, а за које нису истекли рокови за подношење пријаве.

6. Свака Страна може да раскине овај споразум у било ком тренутку писменим обавештењем о намери да га раскине.

Раскид ступа на снагу три календарска месеца од датума када писмено обавештење стигне примаоцу. Датум на који раскид ступа на снагу представљаће датум раскида у смислу и у сврхе овог споразума.

7. Када овај споразум престане да се привремено примењује у складу са ставом 4. или буде раскинут у складу са ставом 6, Стране су сагласне да:

- (а) пројекти или радње, активности или њихови делови у вези са којима су преузете правне обавезе током привремене примене и/или након ступања на снагу овог споразума, и пре него што овај споразум престане да се примењује или буде раскинут, наставиће се до њиховог завршетка под условима наведеним у овом споразуму;

- (б) годишњи финансијски допринос године Н током које овај споразум престаје привремено да се примењује или је раскинут биће плаћен у складу са чланом 3.

Стране ће заједничком сагласношћу решити све друге последице раскида или престанка привремене примене овог споразума.

8. Овај споразум може се изменити и допунити само у писаној форми уз заједничку сагласност Страна. Ступање на снагу измена и допуна ће се одвијати по истој процедури која се примењује за ступање на снагу овог споразума.
 9. Прилози овог споразума чине саставни део овог споразума.
 10. Енглески језик ће се користити за процедуре везане за захтеве, уговоре и извештаје, као и за друге административне аспекте Програма јединственог тржишта.
- Овај споразум је сачињен у два примерка на енглеском језику.

Сачињено у Београду и Бриселу, 12. септембра 2023. године.

*За Владу Републике Србије, као
заступника Републике Србије*

*За Европску комисију, у име Европске
уније*

Синиша МАЛИ
*Потпредседник Владе и министар
финансија*

Kerstin JORNA
*Генерални директор
Генерални директорат за унутрашње
тржиште, индустрију, предузетништво
и МСП*

ПРИЛОГ I: Правила која регулишу финансијски допринос Републике Србије Програму јединственог тржишта (2021-2027)

ПРИЛОГ II: Добро финансијско управљање

ПРИЛОГ I

**Правила која регулишу финансијски допринос Републике Србије
Програму јединственог тржишта (2021-2027)**

I. Обрачун финансијског доприноса Србије

1. Финансијски допринос Србије Програму јединственог тржишта утврђује се на годишњем нивоу сразмерно износу који је сваке године доступан у буџету Европске уније за издвајања за обавезе потребне за управљање, извршење и функционисање Програма јединственог тржишта.
2. Накнада за учешће из члана 3(7) овог споразума ће се постепено повећавати на следећи начин:
 - 2021: 0,5%;
 - 2022: 1%;
 - 2023: 1,5%;
 - 2024: 2%;
 - 2025: 2,5%;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%.
3. У складу са чланом 3(5) овог споразума, почетни оперативни допринос који Србија треба да плати за своје учешће у Програму јединственог тржишта биће израчунат за одговарајуће финансијске године применом усклађеног кључа за плаћање доприноса.

Усклађивање кључа за плаћање доприноса врши се на следећи начин:

Усклађен кључ за плаћање доприноса = Кључ за плаћање доприноса × Коефицијент

Коефицијент који се користи за горе-наведени обрачун за усклађивање кључа за плаћање доприноса износиће 0.01 за 2021. годину и 0.50 за 2022-2027.

II. Уплата финансијског доприноса Србије

1. Комисија ће Србији, у најкраћем могућем року, а најкасније приликом објављивања првог позива за средства у финансијској години, саопштити следеће информације:
 - a. износе апропријација за преузимање обавеза у буџету Уније који су коначно усвојени за предметну годину за буџетске линије које се односе на учешће Србије у Програму јединственог тржишта;
 - b. износ накнаде за учешће из члана 3(7) овог споразума;

На основу свог Нацрта буџета, Комисија ће дати процену информација за наредну годину у складу са тачкама (a) и (b) што је пре могуће, а најкасније до 1. септембра финансијске године.

2. Комисија ће најкасније у априлу сваке финансијске године упутити позив Србији за средства која одговарају њеном доприносу у складу са овим споразумом.

Сваки позив за средства предвиђа уплату доприноса Србије најкасније 30 дана од дана објављивања позива за средства.

За прве три године примене овог споразума, Комисија ће објавити јединствени позив за средства, у року од 60 дана од дана када овај споразум почиње да производи правно дејство.

3. Србија ће платити свој финансијски допринос у складу са овим споразумом у складу са тачком II овог Прилога. У случају изостанка плаћања од стране Србије до прописаног рока, Комисија ће послати службено писмо опомене.

Свако кашњење у уплати новчаног доприноса доводи до плаћања затезне камате од стране Србије на преостали износ од дана доспећа.

Каматна стопа за износе потраживања који нису плаћени на дан доспећа биће стопа коју примењује Европска централна банка на своје главне операције рефинансирања, како је објављено у серији Ц Службеног листа Европске уније, која је на снази првог календарског дана месеца у који пада рок доспећа, увећан за три и по процентна поена.

ПРИЛОГ II

Добро финансијско управљање

Заштита финансијских интереса и надокнада трошкова

Члан 1.

Извештај и Ревизија

1. Европска унија има право да спроводи, у складу са важећим актима једне или више институција или тела Европске Уније и како је предвиђено релевантним споразумима и/или уговорима, техничке, научне, финансијске или друге врсте прегледа и ревизије у просторијама било ког физичког лица са пребивалиштем или било ког правног субјекта основаног у Републици Србији и које прима средства Европске уније, као и било које треће стране укључене у имплементацију фондова Уније са пребивалиштем или седиштем у Србији. Такве извештаје и ревизије могу спроводити представници (заступници) институција и тела Европске уније, посебно Европске комисије и Европског ревизорског суда, или друга лица овлашћена од стране Европске комисије.
2. Представници институција и тела Европске уније, посебно Европске комисије и Европског ревизорског суда, и друга лица овлашћена од стране Европске комисије, имаће одговарајући приступ локацијама, радовима и документима (како у електронској, тако и у папирној верзији) и свим информацијама потребним за обављање таквих ревизија, укључујући право на добијање физичке/електронске копије и извода из било ког документа или садржаја било ког медијума за складиштење података који употребљава физичко или правно лице које је предмет ревизије, или трећа страна која је предмет ревизије.
3. Србија неће спречавати нити постављати било коју посебну препреку за право уласка у Републику Србију и приступ просторијама заступника и других лица наведених у ставу 2. по основу вршења њихових дужности из овог члана.
4. Извештаји и ревизије могу се вршити и након суспензије примене овог споразума у складу са чланом 5(5), престанка привремене примене или њеног раскида, под условима утврђеним у важећим актима једне или више институција или тела Европске уније и како је предвиђено у релевантним споразумима и/или уговорима у вези са сваком правном обавезом за спровођење буџета Европске уније коју је преузела Европска унија пре датума ступања на снагу суспензије примене овог споразума у складу са чланом 5(5), престанка привремене примене или раскида овог споразума.

Члан 2.

Борба против неправилности, превара и других кривичних дела која утичу на финансијске интересе Европске уније

1. Европска комисија и Европска канцеларија за борбу против превара (ОЛАФ) овлашћени су да спроводе административне истраге, укључујући провере и инспекције на лицу места, на територији Србије. Ове истраге ће се спроводити у складу са одредбама и условима утврђеним важећим актима једне или више институција Европске уније.
2. Надлежни органи Србије ће у разумном року обавестити Европску комисију или ОЛАФ о свакој чињеници или сумњи коју су приметили или о којој су обавештени у вези са неправилностима, преваром или другим незаконитим активностима које утичу на финансијске интересе Европске уније.
3. Провере и инспекције на лицу места могу се вршити у просторијама било ког физичког лица са пребивалиштем или правног лица основаног у Србији и примаоца средстава Европске уније, као и било ког трећег лица укљученог у примену средстава Европске уније са пребивалиштем или седиштем у Србији.
4. Провере и инспекције на лицу места припрема и спроводи Европска комисија или ОЛАФ у блиској сарадњи са надлежним органом Србије који именује Влада Србије. Именовани орган ће бити обавештен у разумном року и унапред о предмету, сврси и правном основу провера и инспекција, како би могао да пружи помоћ. У том циљу, службена лица надлежних органа Србије могу да учествују у проверама и инспекцијама на лицу места.
5. На захтев српских власти, провере и инспекције на лицу места могу се обављати заједно са Европском комисијом или ОЛАФ-ом.
6. Заступници Комисије и особље ОЛАФ-а имаће приступ свим информацијама и документацији, укључујући компјутерске податке, о предметним операцијама, које су неопходне за правилно спровођење провера и инспекција на лицу места. Они могу, посебно, копирати релевантне документе.
7. Када се лице, субјект или треће лице супротстави провери или инспекцији на лицу места, српске власти ће, поступајући у складу са државним правилима и прописима, помоћи Европској комисији или ОЛАФ-у, како би им омогућили да испуне своју дужност у спровођењу провере или инспекције на лицу места. Ова помоћ ће укључивати предузимање одговарајућих мера предострожности у складу са националним законом, посебно у циљу заштите доказа.
8. Европска комисија или ОЛАФ ће обавестити српске власти о резултатима таквих провера и инспекција. Конкретно, Европска комисија или ОЛАФ ће у најкраћем могућем року пријавити надлежном органу Србије сваку чињеницу или сумњу у вези са неправилностима које су примећене током провере или инспекције на лицу места.

9. Не доводећи у питање примену кривичног права Србије, Европска комисија може изрећи административне мере и казне правним или физичким лицима Србије која учествују у спровођењу програма или активности у складу са законодавством Европске уније.
10. У циљу правилног спровођења овог члана, Европска комисија или ОЛАФ и надлежни органи Србије ће редовно размењивати информације и, на захтев једне од страна овог споразума, међусобно се консултовати.
11. Како би се олакшала делотворна сарадња и размена информација са ОЛАФ-ом, Србија ће именовати директну контакт особу.
12. Информације које се размењују између Европске комисије или ОЛАФ-а и надлежних органа Србије одвијаће се уз дужно поштовање захтева о поверљивости. Лични подаци укључени у размену информација биће заштићени у складу са важећим правилима.
13. Надлежни органи Србије сарађиваће са Европским јавним тужилаштвом како би му омогућили да испуни своју дужност истраге, кривичног гоњења и извршења пресуде учиниоцима и саучесницима кривичних дела која утичу на финансијске интересе Европске уније у складу са важећим законодавством.

Члан 3.

Надокнада трошкова и извршење

1. Решења Европске комисије којима се намеће новчана обавеза правним или физичким лицима која не представљају државу у вези са потраживањима која произлазе из Програма јединственог тржишта биће спроведена у Србији. Решењу се прилаже и налог о извршењу, без икакве друге формалности осим провере аутентичности решења од стране државног органа који је за ову сврху именован од стране Владе Републике Србије. Влада Републике Србије обавештава Комисију и Суд правде Европске уније о свом именованом државном органу. У складу са чланом 4, Европска комисија има право да о таквим извршним одлукама обавести директно лица са пребивалиштем и правне субјекте основане у Србији. Извршење се одвија у складу са српским законом и правилима поступка.
2. Пресуде и налози Суда правде Европске уније донети уз примену арбитражне клаузуле садржане у уговору или споразуму у вези са програмима, активностима, акцијама или пројектима Уније, извршни су и применљиви у Србији на исти начин као и решења Европске комисије наведена у ставу (1).
3. Суд правде Европске уније надлежан је да преиспитује законитост решења Комисије из става 1. и да обустави његово извршење. Међутим, за притужбе да се извршење спроводи на неправилан начин надлежни су судови Србије.

Члан 4.
Комуникација и размена информација

Институције и тела Европске уније укључена у спровођење Програма јединственог тржишта, или у контролу над тим програмом, имају право да директно комуницирају, укључујући и путем система електронске размене, са сваким физичким лицем са пребивалиштем или правним субјектом основаним у Републици Србији и примаоцем фондова Уније, као и било којом трећом страном укљученом у имплементацију фондова Уније са пребивалиштем или седиштем у Србији. Таква лица, субјекти и стране могу директно институцијама и телима Европске уније доставити све релевантне информације и документацију коју су обавезни да доставе на основу законодавства Европске уније које се примењује на програм Европске уније као и на основу уговора или споразума закључених ради спровођења тог програма.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 99. став 1. тачка 4) Устава Републике Србије, којима је, између осталог, прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

Чланом 14. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора („Службени гласник РС” број 32/13), којим је предвиђено да Народна скупштина потврђује међународне уговоре војне, политичке и економске природе, уговоре којима се стварају финансијске обавезе за Републику Србију, уговоре који захтевају доношење нових или измену важећих закона и уговоре којима се одступа од постојећих законских решења.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Споразумом о стабилизацији и придруживању, који је ступио на снагу 1. септембра 2013. године, Република Србија је добила статус државе придружене Европској унији. У јануару 2014. године формално су започети преговори о чланству у Европској унији и Република Србија има статус кандидата за чланство у Европској унији. Поглавље у оквиру ког се преговарају питања из области конкурентности је 20 – Предузетништво и индустријска политика (Кластер 3 по ревидираној методологији о приступању).

Поред учешћа у преговорима о приступању, Република Србија је до сада закључила бројне међународне уговоре са Европском унијом и њеним државама чланицама. Република Србија је на основу Закона о ратификацији Оквирног споразума између Европске заједнице и Србије и Црне Горе о општим принципима учешћа Србије и Црне Горе у програмима Заједнице, са анексом „Службени лист СЦГ- Међународни уговори”, број 6/05) позвана да учествује у програмима Европске уније, као што су ЕРАЗМУС+, Креативна Европа, Хоризонт и др. и током више од деценије правна и физичка лица остварују бесповратна средства за реализацију својих активности из ових фондова. Став Европске комисије је да би Република Србија требало да учествује у програмима заједнице као земља кандидат и будући члан Европске уније, јер се на овај начин јача конкурентност са државама чланицама Европске уније.

Република Србија од 2008. године учествује у Оквирним програмима Европске уније за конкурентност и иновативност. У претходном програмском циклусу Република Србија је учествовала у Програму за конкурентност малих и средњих предузећа (2014-2020) – COSME, који је делом настављен кроз Програм јединственог тржишта. У том смислу, прикључивање Програму јединственог тржишта Европске уније представљало би наставак ове дугогодишње сарадње која би допринела јачању конкурентности малих и средњих предузећа у Републици Србији, а и реализацији активности у оквиру приступних преговора, посебно у Поглављу 20 - Предузетништво и индустријска политика.

Имајући у виду Оквирни споразум између Европске заједнице и Републике Србије о општим принципима учешћа Републике Србије у програмима Заједнице (Закон о ратификацији Оквирног споразума између Европске заједнице и Србије и Црне Горе о

општим принципима учешћа Србије и Црне Горе у програмима Заједнице, са анексом, „Службени лист СЦГ- Међународни уговори”, број 6/05), који омогућава Европској комисији и надлежним органима Републике Србије да утврде посебне одредбе и услове, укључујући и финансијски допринос, у погледу учешћа у програмима Европске уније, као и да је Програм јединственог тржишта Европске уније успостављен Уредбом (ЕУ) 2021/690 Европског парламента и Савета, поступајући у складу са одредбама Закона о закључивању и извршавању међународних уговора, а поводом иницијативе друге Стране, усаглашен је текст Споразума између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније (у даљем тексту: Споразум).

Програм јединственог тржишта Европске уније намењен је бољем функционисању унутрашњег тржишта, јачању конкурентности предузећа, развоју норми Европске уније, одржавању сигурности хране, изradi и дистрибуцији висококвалитетних статистичких података. Структуру Програма чини шест стубова: унутрашње тржиште, конкурентност малих и средњих предузећа, стандардизација, заштита потрошача, ланци исхране и статистика Европске уније и земље кандидати имају могућност да се одреде у којим стубовима Програма јединственог тржишта желе да учествују. Закључено је да је за Републику Србију најрелевантнији стуб Програма јединственог тржишта стуб који се односи на конкурентност малих и средњих предузећа који делом и представља наставак претходног програма Европске уније за конкурентност малих и средњих предузећа (2014-2020) – COSME. У оквиру овог стуба предвиђена су и финансијска средства за даљи рад пројекта Европска мрежа предузетништва (ЕЕН мрежа), који функционише у Републици Србији од 2008. године и чије су активности усмерене на повезивање са партнерима у Европској унији, повећање нивоа иновативности, дигитализације, одрживости, интернационализације и конкурентности малих и средњих предузећа како би се побољшала њихова отпорност и лакше се прилагодили новонасталим околностима. Поред ЕЕН мреже учешће у Програму омогућава правним субјектима учешће у позивима за развој кластера, туристичке инфраструктуре и предузетништва младих.

Државни интерес Републике Србије за закључивање Споразума између Европске уније, с једне стране, и Републике Србије, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније је омогућавање правним субјектима Републике Србије учешће у конкурсима за реализацију пројеката који доприносе конкурентности малих и средњих предузећа. Правна и физичка лица са пребивалиштем, односно седиштем у Републици Србији ће бити у равноправном положају приликом конкурсисања за буџетска средства Европске уније која су обезбеђена кроз Програм Јединственог тржишта са организацијама из земаља пуноправних чланица Европске уније. Уложена средства из буџета ће се кроз пројекте враћати у земљу. Како се пројекти додељују на конкуритивној основи, може се очекивати да, уз ангажовано и координисано учествовање у програму, корист од учешћа у Програму буде већа од финансијског доприноса Републике Србије буџету Европске уније.

Република Србија ће имати статус придружене земље Програму јединственог тржишта. Одржавањем учешћа у Програму јединственог тржишта, Република Србија се приближава реализацији обавеза које чине саставни део преговора о приступању Европској унији у оквиру Поглавља 20 - Предузетништво и индустријска политика.

Примена Споразума допринеће даљем развоју сектора малих и средњих предузећа у Републици Србији кроз пружање различитих услуга и помоћ у интернационализацији пословања и позиционирању на светском тржишту. Посебан значај за мала и средња предузећа имаће помоћ која се односи на прелазак на већу еколошку и друштвену одрживост, побољшање отпорности пословања и дигиталну трансформацију.

Одбор за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику Народне скупштине актом 10 Број: 337-1309/23 од 11. јула 2023. године одобрио је привремену примену споразума, што је констатовано Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 337-6787/2023 од 27. јула 2023. године.

Дана 12. септембра 2023. године у Београду и Бриселу путем онлајн платформе Споразум су потписали потпредседник Владе Републике Србије и министар финансија, Синиша Мали и генерални директор за унутрашње тржиште, индустрију, предузетништво и МСП Европске комисије, Керстин Јорна.

У складу са наведеним, предлаже се ратификација Споразума између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. овог закона потврђује се Споразум између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније, сачињен у Београду и Бриселу, 12. септембра 2023. године у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2. овог закона садржи текст Споразума између Републике Србије, с једне стране, и Европске уније, с друге стране, о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик.

Чланом 3. овог закона предвиђа се ступање на снагу закона осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

IV. СТВАРАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ СПОРАЗУМА И СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

У складу са одредбама Споразума, који подразумева ретроактивно учешће у Програму јединственог тржишта почев од 1. јануара 2021. године, финансијски допринос Републике Србије Програму јединственог тржишта за 2021, 2022. и 2023. годину у износу од 67.562.261,05 динара уплаћен је 19. новембра 2023. године. Финансијски допринос за 2024. годину у износу од 32.322.582,93 динара уплаћен је 25. априла 2024. године. За период спровођења предметног акта закључно са 31. децембром 2025. године потребан износ средстава од 35.000.000,00 динара за уплату финансијског доприноса Републике Србије Програму јединственог тржишта обезбеђен је Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину на Разделу 21 – Министарство привреде, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 – Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Програмска активност/Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 462 – Дотације међународним организацијама.

Средства за реализацију предметног акта у 2026. и 2027. години биће обезбеђена у оквиру лимита за министарство надлежно за област привреде и у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије.